Urologie

Het inbrengen van een buikkatheter

Suprapubische katheter

Contactgegevens ziekenhuizen van Alrijne

Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 582 8282

Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
071 582 8282

www.alrijne.nl

U krijgt een buikkatheter (= slangetje) dat via uw buik naar uw blaas gaat. Lees deze informatie goed, want u moet thuis beginnen met voorbereiden. Volg ook de adviezen van uw uroloog.

In het kort

- **Lees 7 dagen voor de ingreep deze folder goed door!**
- **Om de katheter te kunnen plaatsen, moet uw blaas vol zijn.**
- **De arts verdooft uw buik.**
- **Hij/zij maakt een klein sneetje in de buik. Hierdoor gaat de katheter in de blaas.**
- **U krijgt uitleg over het verzorgen van de katheter.**
- **Problemen? Lees de informatie in deze folder en/of bel de polikliniek Urologie.**

Locatie

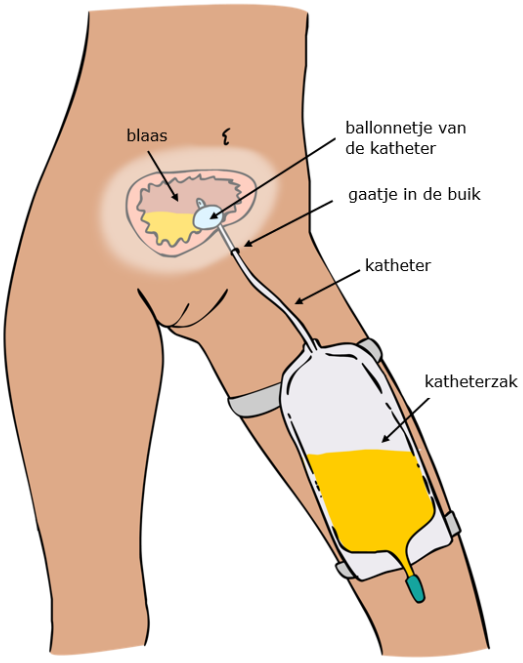
Deze ingreep vindt plaats op alle locaties van Alrijne Ziekenhuis.

- Locatie Leiden: routenummer 24
- Locatie Leiderdorp: routenummer 8
- Locatie Alphen aan de Rijn: routenummer 25

Waarom is een buikkatheter nodig?

- Er blijft urine (=plas) in uw blaas zitten, ook na het plassen. We noemen dit retentie.
- U plast terwijl u dat niet wilt. We noemen dit incontinentie.

Door de katheter stroomt de urine uit uw blaas in een zakje. U plast niet meer op de normale manier. Het gaatje in uw buik voor de katheter komt een stukje onder uw navel en vlak boven uw schaambeen.

Wat moet u doen voor de ingreep

7 dagen voor de ingreep

- Lees de folder goed door.
- Gebruikt u bloedverdunners of andere medicijnen? Overleg met uw uroloog of u moet stoppen met uw medicijnen. Door sommige medicijnen heeft u namelijk een grotere kans op een bloeding. Dat kan gebeuren tijdens de ingreep, maar ook daarna.
- Als u voor de ingreep bloed moet prikken, staat dat op uw afspraakbrief.
- Bent u patiënt bij de trombosedienst? Vertel daar dat u een katheter in de buik krijgt. Bel op of ga langs.

De uroloog vertelt u wanneer u weer uw bloedverdunners mag gaan gebruiken.

Op de dag van de ingreep

- U mag gewoon eten en drinken.
- Uw blaas moet vol zijn om de katheter veilig te kunnen plaatsen.
  - Begin 4 uur voor de ingreep met water drinken. Drink elk uur een groot glas water. Drink in totaal 1 liter.
  - Heeft u al een katheter via de plasbuis? Draai dan 3 uur voor de ingreep het kraantje dicht. Of doe een klemmetje op de katheter. Drink extra water: elk uur een groot glas. Drink in totaal 1 liter.

Hoe gaat de ingreep?

De ingreep vindt plaats op de polikliniek Urologie. U krijgt een plaatselijke verdoving.
Soms wordt u eerst opgenomen op de afdeling Dagverpleging.

- Als het nodig is scheren we het haar onder de navel.
- U krijgt een prik om de huid te verdoven.
- De uroloog maakt een kleine snee. Hierna prikt hij een dikke naald in de blaas. Dit kan even een drukkend gevoel geven.
- Om de naald zit een holle buis. De uroloog doet de katheter door deze buis in de blaas. Hij verwijdert de buis en de katheter blijft achter. Daarna vult de uroloog het ballonnetje van de katheter met water. Zo kan de katheter niet zomaar uit de blaas vallen.
- De ingreep duurt ongeveer 15 minuten.

Wat gebeurt er na de ingreep?

- Als het nodig is, gaat u een paar uur naar de afdeling dagverpleging. Heel soms moet u een nacht in het ziekenhuis blijven, bijvoorbeeld als er problemen ontstaan na de ingreep. Hierover beslist de arts.
- U krijgt uitleg over de verzorging van de katheter.

U mag niet zelf naar huis rijden of fietsen!

Problemen kort na de ingreep

Na de ingreep kan er een beetje bloed uit uw blaas komen. Dat komt in de opvangzak. Drink dan veel water om de blaas goed te spoelen.

Andere problemen

Heel soms krijgt u een van deze problemen:

- Meer bloedverlies door het prikken in de blaas. Soms is het dan nodig om de blaas goed te spoelen via de katheter. U kunt dat zelf doen of de thuiszorg doet het.
- De arts kan bij het prikken een bloedvat of stukje darm raken.

Belangrijk: wordt u binnen 5 dagen na de ingreep ineens ziek? Krijgt u koorts of buikpijn? Bel dan naar de polikliniek Urologie! Zijn wij gesloten? Dan hoort u op het bandje hoe u ons kunt bereiken. De telefoonnummers staat onderin deze folder.

De katheter valt uit de buik

Bel ***meteen*** met de polikliniek Urologie als de katheter uit de buik valt: **telefoonnummer 071 582 8060.**

U moet zo snel mogelijk een nieuwe katheter krijgen, voordat het gaatje dicht gaat. Het gaatje kan heel snel dicht gaan.
Buiten kantooruren belt u de verpleegafdeling op nummer: 071 582 9019.
Bel uw huisarts of de thuiszorg als zij altijd uw katheter wisselen.

Naar huis met een buikkatheter

Een buikkatheter moet u goed verzorgen. U kunt dat zelf doen of met hulp van uw partner of familie. Als dat niet kan, kan de thuiszorg komen helpen.

Elke dag de katheter verzorgen

- Doe iedere dag een nieuw gaasje bij de opening in de buik. Spoel het gaatje schoon onder de douche. Korstjes kunt u gewoon wegspoelen.
- Katheter legen:
  - Heeft u een katheter met plaszak? Dan is de katheter altijd open. U maakt de zak vast met een speciale band om uw been.
  - Heeft u een katheter met een kraantje? Doe de katheter dicht met een speciaal kraantje. U moet wel de blaas leeg maken, bijvoorbeeld om de 3 uur. Overleg met uw arts hoe vaak dat moet.
- U kunt gewoon douchen, in bad of zwemmen met de katheter. Let op: niet in bad of zwemmen in de eerste week na de ingreep!
- Als u gaat slapen, hangt u de nachtzak aan de rand van het bed. Gebruik hiervoor een bedhanger. De nachtzak hangt dan lager dan uw lichaam. Een nachtzak is groter dan een dagzak. Er kan dus meer urine in.

Verwisselen van de katheter

U krijgt elke 6 tot 12 weken een nieuwe katheter. De eerste krijgt u na 6 weken op de polikliniek. We halen de oude katheter uit uw buik en doen meteen de nieuwe erin.

De volgende keren dat de katheter wordt gewisseld, wordt het door de thuiszorg-verpleegkundige gedaan.
Voor het verwisselen van de katheter is geen verdoving nodig.

Spoelen van de blaas

Een katheter zit altijd in de blaas. Daardoor ontstaat er vaak slijm of gruis. En soms ook kleine steentjes. Daarom moet u de blaas spoelen. De verpleegkundige legt uit hoe dat moet.
Hoe vaak u moet spoelen verschilt: soms 1 keer per dag, soms 2 keer per week. Volg het advies van uw uroloog.
U moet goed drinken om deze problemen te voorkomen. Drink anderhalve liter water per dag of meer. Dat is een glas per uur.
Daarnaast mag u gewoon uw koffie, thee en andere drankjes drinken.

Problemen na lang gebruik

Als u lange tijd een katheter heeft, is er kans op de volgende problemen.

- **Bloedverlies**
  Er kan af en toe wat bloed uit de katheter komen. Dit is niet raar bij een suprapubische katheter. Het is wel belangrijk dat er ook urine uitkomt.
  Komt er bloed uit de katheter? Extra drinken kan dan helpen. Stolsels uit het bloed kunnen de katheter verstoppen.
  Helpt extra drinken niet tegen het bloeden? Bel dan met de polikliniek Urologie.
- **Urine lekt naast de katheter**
  Soms lekt urine naast de katheter. Dit kan komen door een knik in de slang. Controleer dus of er geen knik is. Zit er geen knik in de slang? Dan zijn het waarschijnlijk blaaskrampen.
- **Blaaskrampen**
  Deze komen meestal doordat de katheter de blaas irriteert. Het kan branderig voelen. Of u heeft het gevoel dat u moet plassen. Mannen kunnen bij blaaskrampen een pijnlijk gevoel hebben in de punt van de penis. De uroloog kan medicijnen geven die de blaas ontspannen. Soms kan paracetamol de irritatie verminderen.
- **Verstopping van de katheter**
  Bel met de polikliniek Urologie als er geen urine meer uit de katheter komt. U krijgt dan advies. Als het nodig is spoelen we de katheter op de polikliniek. Als dit niet helpt, verwisselen we de katheter.
- **De katheter valt uit de buik**
  U moet zo snel mogelijk een nieuwe katheter krijgen, voordat het gaatje dicht gaat. Het gaatje kan heel snel dicht gaan.
  Bel meteen degene die altijd uw katheter wisselt.
- **Antibiotica alleen bij een ontsteking**
  Uw arts geeft antibiotica als het nodig is. Dat is alleen bij een ontsteking en als u hier ziek van bent. Tegen blaaskrampen of pijn in de onderbuik krijgt u andere medicijnen.

Weer naar huis

Bij uw vertrek uit het ziekenhuis krijgt u mee:

- Een pakket met materiaal voor de katheter. De verpleegkundige legt uit hoe u de katheter moet verzorgen.
- Een folder over het verzorgen van de katheter. Hierin staat wat de verpleegkundige vertelde.
- Een brief met een afspraak op de polikliniek Urologie voor het verwisselen van de katheter.

Tot slot

Wat neemt u mee?

- uw (geldige) identiteitsbewijs (paspoort, ID-kaart, rijbewijs);
- uw medicatie-overzicht. Dat is een lijst met de medicijnen die u nu gebruikt. U haalt deze lijst bij uw apotheek.

Heeft u een andere zorgverzekering of een andere huisarts? Of bent u verhuisd? Geef dit dan door. Dat kan bij de registratiebalie in de hal van het ziekenhuis.
Zorgt u ervoor dat u op tijd bent voor uw afspraak? Kunt u onverwacht niet komen? Geeft u dit dan zo snel mogelijk aan ons door. Dan maken we een nieuwe afspraak met u.

Vragen

Heeft u nog vragen en/of opmerkingen naar aanleiding van deze folder, stelt u deze dan aan de baliemedewerker van de polikliniek Urologie.

De polikliniek Urologie (alle locaties) is op werkdagen tussen 08.30 - 12.00 uur en tussen 13.30 - 15.30 uur te bereiken via telefoonnummer 071 582 8060.

Buiten kantoortijden (in de avond, nacht en in het weekend):

- Binnen 2 weken na een operatie, ingreep of behandeling: u kunt bellen naar de verpleegafdeling Urologie in Leiderdorp, telefoonnummer: 071 582 9019.
- Na 2 weken kunt u contact opnemen met de huisartsenpost (HAP).

Foldernummer 28.17, 03_25